

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
«30» серпня 2024 року,
протокол № 2.

Ректор університету, голова вченої
ради університету, доктор
юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК
«30» серпня 2024 року
м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування

РОЗРОБНИК:

Доцент кафедри міжнародного та європейського права, доктор філософії

_____ Андрій ІВАНИЦЬКИЙ

«27» серпня 2024 року

СХВАЛЕНО:

Рішення кафедри міжнародного та європейського права
«27» серпня 2024 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри міжнародного та європейського права,

кандидат юридичних наук, доцент

_____ Світлана ЛОЗІНСЬКА

«27» серпня 2024 року

Деканеса факультету публічного управління,
кандидатка наук з державного управління,
доцентка

_____ Тетяна ПІДЛІСНА

«27» серпня 2024 року

ПОГОДЖЕНО:

Рішення методичної ради університету
«29» серпня 2024 року, протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної ради
університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

«29» серпня 2024 року

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 4
3. Програма навчальної дисципліни	– 6
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 7
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 7
4.2. Аудиторні заняття	– 8
4.3. Самостійна робота студентів	– 8
5. Методи навчання та контролю	– 8
6. Схема нарахування балів	– 9
7. Рекомендовані джерела	– 10
7.1. Основні джерела	– 10
7.2. Допоміжні джерела	– 11
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 12

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 28	Публічне управління та адміністрування
2. Код і назва спеціальності	– 281	Публічне управління та адміністрування
3. Назва спеціалізації	–	не передбачено
4. Назва дисципліни	–	Політика європейської інтеграції
5. Тип дисципліни	–	Вибіркова
6. Код дисципліни	–	ППВ 1.28
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	бакалавр
9. Курс / рік навчання	–	четвертий
10. Семестр	–	сьомий (ДФН) / восьмий (ЗФН)
11. Обсяг вивчення дисципліни:		
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 4 / 120	
2) денна форма навчання:		
аудиторні заняття (годин)	– 54	
% від загального обсягу	– 45	
лекційні заняття (годин)	– 24	
% від обсягу аудиторних годин	– 44	
семінарські заняття (годин)	– 30	
% від обсягу аудиторних годин	– 56	
самостійна робота (годин)	– 66	
% від загального обсягу	– 55	
тижневих годин:		
аудиторних занять	– 3	
самостійної роботи	– 3,7	
3) заочна форма навчання:		
аудиторні заняття (годин)	– 14	
% від загального обсягу	– 12	
лекційні заняття (годин)	– 8	
% від обсягу аудиторних годин	– 58	
семінарські заняття (годин)	– 6	
% від обсягу аудиторних годин	– 42	
самостійна робота (годин)	– 106	
% від загального обсягу	– 88	

12. Форма семестрового контролю	– залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– «Теорія держави і права», «Політологія», «Система публічного адміністрування», «Конституційне право», «Місьцеве самоврядування», «Регіональний та місцевий розвиток», «Міжнародні економічні відносини», «Політико-правові основи функціонування ЄС».
2) супутні дисципліни	– «Державно-управлінські рішення», «Управління проектами», «Інформаційна політика в Україні».
3) наступні дисципліни	– «Стратегічне планування», «Бюджетна система».
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<p style="text-align: center;"><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 6. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).</p> <p style="text-align: center;"><u>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</u></p> <p>СК 1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.</p> <p>СК 2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.</p> <p>СК 3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.</p> <p>СК 6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.</p> <p>СК 7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.</p> <p>СК 8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.</p> <p>СК 11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПР 1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.</p> <p>ПР 2. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою.</p> <p>ПР 3. Уміти усно і письмово спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ПР 4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного</p>

	<p>управління та адміністрування.</p> <p>ПР 8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.</p> <p>ПР 11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>ПР 13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.</p> <p>ПР 14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.</p> <p>ПР 15. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.</p>
--	--

<p>Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</p>	
<p>1. Знання <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i></p>	
1.1)	відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату євроатлантичної інтеграції;
1.2)	перевіряти відповідність національного права України законодавству ЄС;
1.3)	визначати позитивні та негативні наслідки євроатлантичного вектору співробітництва України;
1.4)	визначати тенденції розвитку євроатлантичної інтеграції в цілому;
1.5)	розуміння суті процесу євроатлантичної інтеграції і основних напрямів подальшої конвергенції України з міжнародними організаціями.
<p>2. Розуміння <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i></p>	
2.1)	з'ясувати сутність історичних та політичних передумов інтеграційних процесів Україна-ЄС, Україна-НАТО, Україна-інші міжнародні організації та утворення;
2.2)	усвідомлення основних напрямків, механізмів та інструментів зближення України з ЄС та НАТО;
2.3)	пояснювати основні етапи формування, підписання та ратифікації Угоди про асоціацію України та ЄС;
2.4)	виділяти принципи, на яких ґрунтується система національного права в контексті міжнародного співробітництва;
2.5)	передбачати наслідки інтеграційних процесів Україна-ЄС, Україна-НАТО.
<p>3. Застосування знань <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i></p>	
3.1)	аналізувати правові та інституціональні виміри співробітництва України з ЄС та НАТО;
3.2)	виявляти основні напрямки співпраці між Україною ЄС та НАТО та ін;
3.3)	оцінювати відповідність національного законодавства законодавству ЄС;
3.4)	оцінювати інституційне та правове забезпечення євроатлантичної інтеграції України;
3.5)	працювати з ресурсами сайту ЄС та НАТО в Інтернеті.
<p>4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i></p>	
4.1)	аналізувати позитивні та негативні наслідки вступу до Європейського Союзу та НАТО;
4.2)	аналізувати інституційне забезпечення євроатлантичної інтеграції;

4.3) дискутувати про доцільність проведення євроатлантичної інтеграції України;
4.4) робити висновки про наслідки інтеграційних процесів;
4.5) збирати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розуміння євроатлантичної інтеграції України.
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) охарактеризувати процес євроатлантичної інтеграції як розмаїття політичних, економічних та суспільних чинників;
5.2) пояснювати історичні передумови виникнення процесів євроатлантичної інтеграції;
5.3) аргументувати пропозиції по удосконаленню інституційного забезпечення євроатлантичної інтеграції України;
5.4) формулювати класифікацію інтеграційних етапів;
5.5) формулювати норми для внесення змін в національне законодавство.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) оцінювати якість та повноту виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС;
6.2) оцінювати можливі ризики при невиконанні чи неналежному виконанні зобов'язань України перед ЄС та НАТО;
6.3) робити висновок про відповідність законодавства України законодавству Європейського Союзу;
6.4) оцінювати ефективність існування існуючої системи інституційного забезпечення євроатлантичної інтеграції України;
6.5) окреслювати основні напрямки співпраці між Україною, ЄС та НАТО.
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) здійснювати кваліфікований аналіз нормативно-правових актів України щодо їх відповідності нормам законодавства Європейського Союзу;
7.2) робити аналіз наукових праць з критичним висвітленням їх змісту;
7.3) будувати аналітичні звіти щодо відповідності національного законодавства вимогам актів ЄС;
7.4) складати пропозиції до удосконалення інституційного забезпечення процесів євроатлантичної інтеграції;
7.5) планувати процес адаптації національного законодавства України до законодавства ЄС з виокремленням етапів такого процесу та обґрунтуванням їх змісту.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Правові засади міжнародного співробітництва України

Співвідношення внутрішньої та зовнішньої політики. Основні форми міжнародного співробітництва України.

Регіональні та світові міжнародні організації та їх роль в міжнародному співробітництві. Україна в світовій політиці.

Зовнішня політика України в сучасних умовах.

Тема 2. Історичні та політичні передумови інтеграційних процесів Україна-ЄС

Історичні передумови інтеграційних процесів Україна-ЄС. Етапи розвитку відносин України та ЄС з проголошенням незалежності.

Політичні передумови інтеграційних процесів Україна-ЄС.

Розвиток політичних та економічних відносин з ЄС після проголошення незалежності України.

Вплив Російської Федерації на відносини України та ЄС. Політичний вплив ЄС на Російську Федерацію у зв'язку із збройним конфліктом на території України.

Східне партнерство ЄС. «Східне партнерство +»: передумови, зміст, наслідки для України. Розвиток політичних та економічних відносин з ЄС з поглибленням програми Східного партнерства ЄС (з 2020 року).

Тема 3. Угода про партнерство та співробітництво. Порядок денний асоціації Україна-ЄС

Передумови укладення УПС. Ратифікація УПС. Структура та зміст УПС. Нормативні акти, прийняті на виконання УПС. Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства ЄС: зміст, значення, наслідки прийняття. Євроінтеграційні процеси в Україні протягом дії УПС.

Причини укладення ПДА. Політичні та економічні процеси в Україні. Розробка та зміст ПДА. Наслідки укладення ПДА.

Тема 4. Угода про асоціацію України та ЄС. Етапи формування, підписання. Ратифікація Угоди про асоціацію.

Угод про асоціацію України та ЄС. Етапи формування, підписання. Ратифікація Угоди про асоціацію.

Правова природа та структура Угоди про асоціацію.

Наближення законодавства України до права ЄС. Співвідношення понять гармонізація, адаптація, апроксимація, наближення. Законодавче наближення і пряма дія Угоди про асоціацію.

Тема 5. Інституційне забезпечення інтеграції України та ЄС. Характеристика основних напрямків співпраці між Україною та ЄС в межах Угоди про асоціацію

Загальна характеристика органів асоціації України-ЄС. Проблема співвідношення повноважень.

Саміт Україна-ЄС. Парламентський комітет Асоціації. Рада Асоціації.

Повноваження Президента України в сфері євроінтеграції.

Повноваження Верховної ради України в сфері євроінтеграції.

Повноваження Кабінету Міністрів України в сфері євроінтеграції.

Повноваження Віце-прем'єр-міністра України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції в сфері євроінтеграції.

Повноваження Урядового комітету з питань європейської, євроатлантичної інтеграції, міжнародного співробітництва та регіонального розвитку в сфері євроінтеграції.

Урядовий Офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції.

Повноваження центральних органів виконавчої влади в сфері євроінтеграції.

Повноваження місцевих органів виконавчої влади в сфері євроінтеграції.

Роль громадянського суспільства в сфері євроінтеграції.

Європейські стандарти та інструменти їх запровадження в Угоді про асоціацію.

Модернізація української економіки за Угодою про асоціацію.

Поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі з ЄС: поняття та зміст.

Доступ до ринку товарів сільського господарства та харчової промисловості ЄС. Ввізні та вивізні мита за Угодою про асоціацію. Тарифні квоти на ввезення товарів за Угодою про асоціацію. Санітарні та фітосанітарні заходи для продовольчих товарів за Угодою про асоціацію. Технічні бар'єри в торгівлі за Угодою про асоціацію. Переміщення товарів через митний кордон України та ЄС. Митні процедури в Угоді про асоціацію. Державні закупівлі в Угоді про асоціацію. Доступ до ринку державних закупівель ЄС. Норми права ЄС в Україні в сфері державної допомоги. Аграрний сектор в Угоді про асоціацію. Охорона довкілля в Угоді про асоціацію. Соціальна сфера в Угоді про асоціацію. Транспортна політика в Угоді про асоціацію. Транскордонне та регіональне співробітництво.

Наслідки невиконання Україною Угоди про асоціацію.

Тема 6. Співпраця Україна-НАТО

НАТО як міжнародна організація безпеки. Основні завдання НАТО в сфері безпеки. Розширення НАТО.

Правові засади співробітництва Україна-НАТО

Види та наслідки співпраці України та НАТО на сучасному етапі

Розширення видів та форм співпраці України та НАТО.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін. зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін. зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Правові засади міжнародного співробітництва України.	19	4	4	-	-	11	12	2	-	-	-	10
2.	Історичні та політичні передумови інтеграційних процесів Україна-ЄС	19	4	4	-	-	11	22	2	-	-	-	20
3.	Угода про партнерство та співробітництво. Порядок денний асоціації Україна-ЄС	19	4	4	-	-	11	24	2	2	-	-	20

4.	Угода про асоціацію України та ЄС. Етапи формування, підписання. Ратифікація Угоди про асоціацію	21	4	6	-	-	11	24	2	2	-	-	20
5.	Інституційне забезпечення інтеграції України та ЄС. Характеристика основних напрямків співпраці між Україною та ЄС в межах Угоди про асоці.	21	4	6	-	-	11	12	-	2	-	-	10
6.	Співпраця Україна-НАТО	21	4	6	-	-	11	26	-	-	-	-	26
	Всього годин:	120	24	30	-	-	66	120	8	6	-	-	106

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбаченими тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає завдання до кожної теми та індивідуальні завдання.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти виконують індивідуальні завдання у вигляді рефератів.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань;

- презентація виконаних есе за завданою тематикою.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;

2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;

3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;

5) складання окремих індивідуальних завдань;

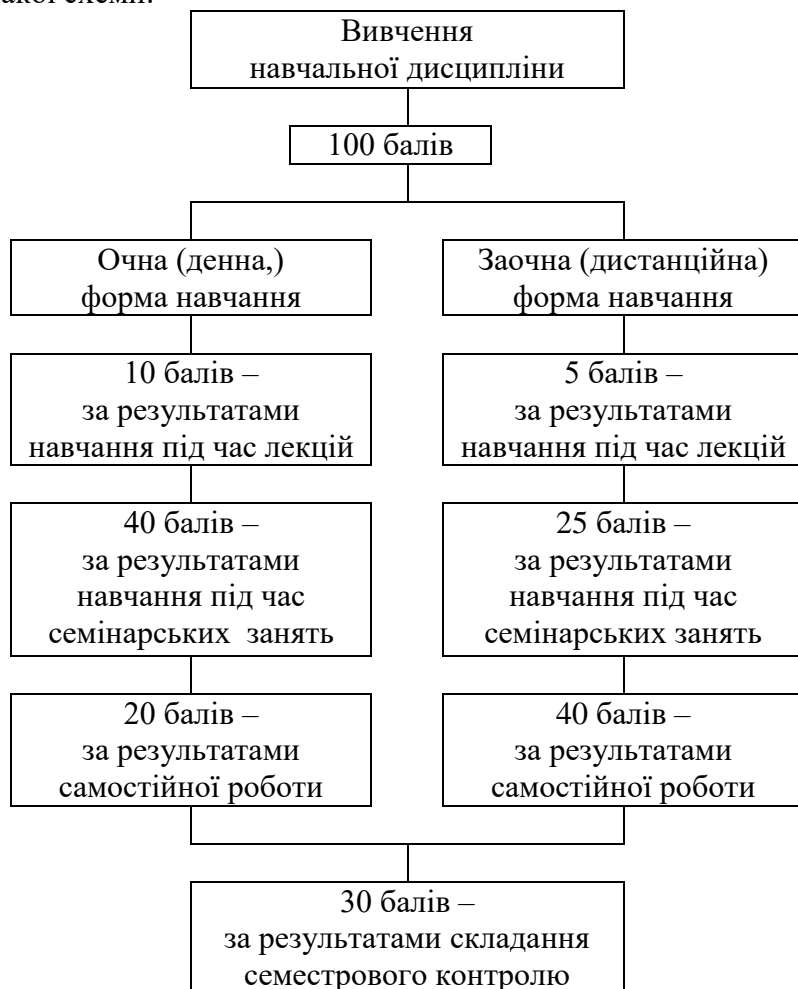
6) захист підготовленого публічного виступу.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного заліку.

Структура залікового білету включає три теоретичних питання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Вступ до НАТО – стратегічний вибір України / За загальною ред. О. І. Соскіна. К.: Вид-во «Інститут трансформації суспільства», 2008. 192 с.

2. Герасимчук С. Від Праги до Варшави: перспективи членства України в НАТО, перемоги, поразки та сподівання. URL: <http://fes.kiev.ua/n/cms/fileadmin/upload2/NATO-ukr.pdf>

3. Європейська та євроатлантична інтеграція України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. В. Кордон. 2-ге вид. Київ: Центр учб. літ., 2010. 171 с.

4. Корнієнко В. О. Україна в Європі і світі : електронний навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2018. URL: <https://multimedia.posibnyky.vntu.edu.ua/mm/Ukraine-EU/>

5. Світова та європейська інтеграція: навч. посібник. Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. 340 с.
6. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Ратифікована від 16.09.2014 № 1678-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011
7. Україна на шляху до європейської та євроатлантичної спільноти : Монографія. Донецьк : ДонНУ, 2006. 268 с.
8. Україна-НАТО: діагностика партнерства. Аналітична записка. URL: <http://neweurope.org.ua/wp-content/uploads/2017/12/Ukrayina-y-NATO-.Diagnostyka-partnerstva.pdf>

7.2. Допоміжні джерела

1. Батаренко А. О. Проблеми та перспективи європейської інтеграції України. Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАУ. 2014. № 1. С. 34–37.
2. Бень Я. О. Євроатлантична інтеграція України: від хартії про особливе партнерство до основного закону держави. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 8. С. 141–146.
3. Відносини Україна – НАТО. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНОГО ДОГОВОРУ 2014. С. 1. URL: http://www.nato.int/cps/uk/natolive/topics_37750.htm
4. Допомога НАТО Україні. Стислий огляд. URL: http://www.ispc.org.ua/wp-content/uploads/2018/11/NATO_support_UA_2018.pdf
5. Європейська та євроатлантична інтеграція: TRANSITION BOOK 2019 URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-presentation-2019/8.2019/transition-book-final-stisnuto.pdf>
6. Ільїн Р. Р. Євроатлантична інтеграція України як свідомий вибір безпеки вибору. Євроатлантична інтеграція України: свідомий вибір моделі безпеки : зб. наук. ст. за матеріалами III-х Харківських міжнар.-прав. читань, присвячених пам'яті професорів М. В. Яновського і В. С. Семенова, м. Харків, 3 листоп. 2017 р. : у 2 ч. Харків, 2017. Ч. 1. С. 373–376.
7. Калінічева Г. І. Євроінтеграційний поступ України: історіографічний аспект Історико-політичні студії. 2016. № 1. С. 63-74. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipc_2016_1_8.
8. Кротюк С.Ф. Європейська інтеграція: успіхи та проблеми (до 50-річчя підписання Договору про Європейське економічне співтовариство). URL: <http://www.kyumu.edu.ua/vmv/v/05/krotjuk.htm>
9. Ліпкевич С. Я. Правові аспекти співробітництва України з НАТО. Вісник Національного університету "Львівська політехніка". 2008. № 634 : Держава та армія. С. 163–172.
10. Макаренко Л. П. Євроінтеграційний та євроатлантичний напрями зовнішньополітичних комунікацій України. Журнал науковий огляд. 2017. № 7(39). С. 1-20.
11. Машталір Х., Леськів С. Інтеграція України до Європейського Союзу як основа для розбудови громадянського суспільства. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 6. С. 163-166. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2017_6_37.
12. Носова Ольга. Угода про асоціацію України та Європейського Союзу: економічні наслідки. Агора. 2015. Вип. 15. С. 86–91.
13. Партнерство Україна-НАТО: час усвідомлення реалій, потреб і нових підходів. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD131-132_2012_ukr.pdf
14. Пелагеша Н. Інтеграція України у європейський соціокультурний простір: стан та перспективи URL: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/November09/01.htm>
15. План дій Україна - Європейський Союз» Європейська політика сусідства URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_693
16. Про затвердження плану заходів на 2019 рік щодо реалізації Концепції вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 січня 2019 р. № 35-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/35-2019-%D1%80>
17. Сірант М.М. Угода про асоціацію: стан і перспективи. Правові засади європейської та євроатлантичної інтеграції України: досягнення та перспективи: матеріали учасників заочної

науково-практичної конференції (Львів, 31 жовтня 2017 року). Львів: ННПП НУ «Львівська Політехніка», 2017. С. 35 - 38.

18. Сіренко К. Ю. Євроінтеграційна політика України: позитивні і негативні аспекти. Науковий вісник Ужгородського національного університету: зб. наук. праць. Сер. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. Вип. 2, част. 3. № 22. С. 65-69.

19. Степаненко Н. О., Степаненко В.О. Інтеграція України до Європейського союзу: переваги та недоліки. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2018. № 61. С. 62-67. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vetp_2018_61_9.

20. Стецюк Н.В. Євроінтеграційні процеси в Україні (конституційно-правові аспекти). Правові засади європейської та євроатлантичної інтеграції України: досягнення та перспективи: матеріали учасників заочної науково-практичної конференції (Львів, 31 жовтня 2017 року). Львів: ННПП НУ «Львівська Політехніка», 2017. С. 10 - 13.

21. Трихліб К. О. Зміст та обсяг *acquis communautaire*. Теорія та практика адаптації законодавства України до законодавства ЄС : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, КНУ Шевченка, 8 черв. 2018 р. Київ, 2018. С. 84–87.

22. Указ Президента України «Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

23. Хартія про особливе партнерство між Україною та Організацією Північноатлантичного договору URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_002

24. Чуприна О. Б. Історія розвитку інтеграційних процесів в Європі та аналіз взаємозв'язку з процесами глобалізації. Зовнішня торгівля: право та економіка. 2007. №1. С. 56.

25. Юрчак М. 25 років співпраці: фактор НАТО у відносинах України та Європейського Союзу. Україна–Європа–Світ. 2016. Вип. 17. С. 50–57

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://europa.dovidka.com.ua>
2. <https://op.europa.eu/>
3. <http://rada.gov.ua>.
4. <https://www.kmu.gov.ua/>
5. <http://www.eeas.europa.eu/>
6. <https://eu-ua.org/uryadovyy-ofis-koordinaciyi-yevropeyskoyi-ta-yevroatlantychnoyi-integraciyi>
7. https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk
8. <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2018/07/09/ukraine/>
9. <http://eu-ua-csp.org.ua/what-is-eu-ua-csp/>
10. <https://nato.mfa.gov.ua>
11. <https://www.nato.int>
12. <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
13. <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/ukr&c>
14. <https://www.venice.coe.int/webforms/events/>
15. <https://www.wto.org/>
16. <https://hudoc.echr.coe.int/>